

ส/สอ/ส
C/ท/อ/ส
พ.ค.๕๕

องค์การบริหารส่วนตำบลเสกคล้าย
เลขที่ 1687 49 บ
วันที่ 7 ก.ย. 2554
เวลา

ที่ นศ ๐๐๓๗.๔/1 ๓๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ.๒๕๕๔

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช,นายกเทศมนตรีนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีเมืองปากพอง และนายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๖๗๙ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ.๒๕๕๔ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฎฎีกา เล่มที่ ๑๒๘ ตอนที่ ๕๐ ก ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้ว โดยกฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว.ท.ร.

(สุวิวัฒน์ เชาวลิตร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร.๐๗๕-๓๕๖๓๗๕,๓๕๓๓๑๒ ต่อ ๑๖ โทรสาร.๑๙

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

๒๕ ส.ค. ๒๕๕๔

๕๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๖๗๑

สำนักงานท้องถิ่น
จังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขที่รับ ๑๐๔๐/๒๒๑
วันที่ 24 ส.ค. 2554
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๖/ว ๑๖๗๘๘ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ ๑๒๘ ตอนที่ ๕๐ ก ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้ว โดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายขวัญชัย วงศ์นิติกร)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๔๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

กฎกระทรวง

กำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร
โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ความผิดอาญาตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสอบสวนได้

- (๑) กฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดน /
- (๒) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า /
- (๓) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร /
- (๔) กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร /
- (๕) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย /
- (๖) กฎหมายว่าด้วยการพนัน /
- (๗) กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ /
- (๘) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข /
- (๙) กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน /
- (๑๐) กฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ /

- (๑๑) กฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย /
- (๑๒) กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน /
- (๑๓) กฎหมายว่าด้วยยศและเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน /
- (๑๔) กฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ /
- (๑๕) กฎหมายว่าด้วยโร ~~โร~~ /
- (๑๖) กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ /
- (๑๗) กฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ /
- (๑๘) กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน /

(๑๙) กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เว้นแต่ความผิดที่มีโทษตามมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๒ ทวิ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นผู้สอบสวน /

ข้อ ๓ ในกรณีที่การกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายในข้อ ๒ เป็นการกระทำความผิดเดียวที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ถ้าความผิดอาญาตามกฎหมายในข้อ ๒ เป็นความผิดที่มีโทษหนักที่สุด ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายอื่นนั้นด้วย

ข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการกิ่งอำเภอหรือที่ว่าการอำเภอ เป็นพนักงานสอบสวนสำหรับกิ่งอำเภอหรืออำเภอนั้น

ให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือนายอำเภอ เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย จะเข้ามาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอหรืออำเภอที่อยู่ในจังหวัดนั้นก็ได้

ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขอให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในสังกัดกรมการปกครองไปร่วมสอบสวนในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดก็ได้

ข้อ ๕ ในกรณีจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัดได้อาจประสานขอให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจซึ่งมีอำนาจสอบสวนในจังหวัดนั้นเข้าทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอหรือจังหวัดก็ได้

ข้อ ๖ ในการสอบสวนโดยปกติให้ใช้ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ว่าการอำเภอ หรือศาลากลางจังหวัดที่อยู่ในเขตท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดนั้น แล้วแต่กรณี เป็นสถานที่ทำการสอบสวน เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกจะไปทำการสอบสวนที่ใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ให้บันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ ๗ ในกรณีจำเป็นจะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ในระหว่างสอบสวน ให้พนักงานสอบสวน ฝ่ายปกครองควบคุมผู้ต้องหาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

ข้อ ๘ การส่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๙ ในคดีที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคนและเป็นคดีที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ได้พยายามสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐานอย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ไม่อาจหาพยานหลักฐาน ในคดีนั้นได้ หรือพยานหลักฐานที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดีกับผู้ต้องหาทั้งหมดหรือบางส่วนได้ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอาจพิจารณากันผู้ต้องหาซึ่งไม่ใช่ตัวการสำคัญไว้เป็นพยาน ทั้งนี้ การพิจารณาดังกล่าวให้คำนึงถึงความน่าเชื่อถือของพยานและประโยชน์แห่งคดีด้วย

ในการกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำความเข้าใจ โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขออนุญาตเสนอต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนและผู้ว่าราชการจังหวัด ตามลำดับ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรอนุญาต ให้ทำหนังสือเพื่อขอความเห็นจากพนักงาน อัยการก่อนที่จะพิจารณาอนุญาต และเมื่อพนักงานอัยการให้ความเห็นแล้ว ให้พนักงานสอบสวน ฝ่ายปกครองถือปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการให้ความเห็นว่าควรอนุญาต ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองกัน ผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน และให้สรุปสำนวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้น

ข้อ ๑๐ เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่า การสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอสำนวน การสอบสวนพร้อมด้วยความเห็นต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนโดยมิชักช้า และให้หัวหน้าพนักงาน สอบสวนเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๑๑ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ขอดการสอบสวนหรือทำความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวนตามมาตรา ๑๕๐ (๑) แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี และได้สืบสวนสอบสวนติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนนับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ขอดการสอบสวนและบันทึกเหตุที่งดนั้นไว้

(๒) ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าสามปี และได้สืบสวนสอบสวนติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนนับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ทำความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน

ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตาม (๑) หรือ (๒) ส่งสำนวนพร้อมด้วยบันทึกเหตุ ที่งดการสอบสวนหรือความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน แล้วแต่กรณี ไปยังพนักงานอัยการ

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง รองอธิบดีกรมการปกครอง ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง และผู้อำนวยการส่วนและหัวหน้ากลุ่มงานในสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง มีอำนาจควบคุม ตรวจสอบ หรือแนะนำเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

ในระดับจังหวัด ให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายปกครองตั้งแต่ปลัดจังหวัดขึ้นไป มีอำนาจควบคุม ตรวจสอบ หรือแนะนำเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

ข้อ ๑๓ คดีอาญาใดที่ได้ดำเนินการสอบสวนไปก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๐ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อวางระเบียบการงานตามหน้าที่ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปโดยเรียบร้อย ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน ประกอบกับมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่และปลัดอำเภอมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับการกิจของกระทรวงมหาดไทยในการรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความเป็นธรรม และให้การบังคับใช้กฎหมายตามภารกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร รวมทั้งทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กระทรวงมหาดไทยในการรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวกและเป็นธรรม และให้การบังคับใช้กฎหมายตามภารกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ของทางราชการและความสะดวกของประชาชน ดังนั้นพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมาย ๑๙ ฉบับ เต็มรูปแบบทั้งระบบ ตั้งแต่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ และต้องทำสำนวนการสอบสวนฝ่ายเดียว รวมทั้งเก็บรักษาของกลางไว้เอง ควบคุมตัวผู้ต้องหา ระหว่างสอบสวน เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วต้องสรุปสำนวนการสอบสวนพร้อมนำตัวผู้ต้องหาส่งพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องศาลต่อไป

๒. การสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายกระทรวงฯ ไม่ตัดอำนาจการสอบสวนของฝ่ายตำรวจ ขึ้นอยู่กับว่ามีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง หรือพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ หากมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสามารถใช้ดุลพินิจว่าจะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองดำเนินการสอบสวนหรือไม่ ถ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจมีดุลพินิจส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวน ก็เป็นหน้าที่โดยตรงของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจะต้องเป็นผู้สอบสวนดำเนินคดี เนื่องจากกฎหมายนี้มีเจตนารมณ์ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองรับผิดชอบการสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายตามภารกิจของกระทรวงมหาดไทยโดยตรง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหตุที่ไม่ตัดอำนาจการสอบสวนของตำรวจ เนื่องจากตำรวจมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั่วไปโดยเฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมร้ายแรงหรือคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งความผิดตามกฎหมายในกฎหมายกระทรวงอาจมีความเกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าว

๓. จำกัดอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในการสอบสวนความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน บางข้อหาหรือฐานความผิด ได้แก่ ความผิดที่มีโทษตามมาตรา ๗๒, มาตรา ๗๒ ทวิ, มาตรา ๗๓, มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๘๐ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นผู้สอบสวน เนื่องจากฐานความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษสูงและการกระทำความผิดดังกล่าวมักจะเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม รวมทั้งความผิดต่อชีวิตและร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญาจึงต้องอาศัยความเชี่ยวชาญในการสอบสวน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนเฉพาะความผิดที่ปรากฏต่อนายทะเบียนอาวุธปืนและไม่เกี่ยวกับอาชญากรรมโดยตรง แต่ยังมีฐานความผิดที่อยู่ในอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอีก ๓๙ ฐานความผิดและมีอัตราโทษสูง เช่น ความผิดฐานจำหน่ายอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนแก่ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ซื้อ หรือมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๑๐ ปี

๔. แก้ไขหลักการเดิมของข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญา บางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๒ ที่กำหนดการกระทำกรรมเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสอบสวน แก้ไขใหม่เป็น “ในกรณีที่ การกระทำผิดอาญาตามกฎหมาย ๑๙ ฉบับ เป็นการกระทำกรรมเดียวที่เป็นความผิดตามกฎหมาย อื่นด้วย ถ้าความผิดอาญาตามกฎหมาย ๑๙ ฉบับ เป็นความผิดที่มีโทษหนักที่สุด ให้พนักงานสอบสวน ฝ่ายปกครองทำการสอบสวนการกระทำผิดอาญาตามกฎหมายอื่นนั้นด้วย” วัตถุประสงค์ในการ กำหนดหลักการดังกล่าวขึ้นใหม่ เนื่องจากหลักการตามข้อบังคับเดิมกำหนดการกระทำกรรมเดียวเป็น ความผิดต่อกฎหมาย หลายบทให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสอบสวนนั้น เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เช่น กรณีพบการกระทำผิดสวมตัวผู้อื่นทำบัตร ประจำตัวประชาชนเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน และเป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญาด้วย พนักงานฝ่ายปกครองที่ตรวจพบการกระทำผิดต้องไปร้องทุกข์ต่อ พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจทำการสอบสวนดำเนินคดี ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้การใช้ อำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงมหาดไทย และสอดคล้องกับอำนาจการพิพากษาลงโทษของศาลใน การกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ซึ่งศาลต้องใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๐ ดังนั้นการพิจารณาอำนาจในการ สอบสวนกรณีเป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทจึงต้องพิจารณาว่าในการ กระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทนั้น ความผิดตามกฎหมายในกฎหมายกระทรวงเป็น ความผิดที่มีโทษหนักที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับโทษในความผิดตามกฎหมายอื่นหรือไม่ หากกฎหมาย ตามกฎหมายกระทรวงมีโทษหนักที่สุดแล้ว พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองซึ่งมีอำนาจสอบสวนความผิด ตามกฎหมายในกฎหมายกระทรวงย่อมมีอำนาจสอบสวนความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีโทษเบากว่าด้วย เช่น การกระทำผิดสวมตัวผู้อื่นทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อ กฎหมายหลายบท ฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน และฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความเท็จลงในเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญาและยังเป็นความผิดฐานแจ้งข้อความหรือแสดง หลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ตาม พ.ร.บ.บัตร ประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ด้วย อัตราโทษตาม พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ สูงกว่าประมวลกฎหมายอาญา เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองตรวจพบการกระทำผิดหรือมีการร้อง ทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองการกระทำผิดสวมตัวทำบัตรประชาชนจึงอยู่ใน อำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เป็นผู้สอบสวนดำเนินคดี

๕. ให้อำนาจสูงสุดในการบริหารงานคดีอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยนายอำเภอเป็นหัวหน้า พนักงานสอบสวนในท้องที่อำเภอ และปลัดอำเภอปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ผู้ว่าราชการ จังหวัดแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวนสำหรับอำเภอนั้น

พนักงานสอบสวนสำหรับอำเภอ นั้น เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งปลัดอำเภอซึ่งมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอนั้นมีความหมายครอบคลุมถึงปลัดอำเภอที่มาช่วยราชการด้วย

กรณีมีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย จะเข้าเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนในท้องที่อำเภอที่อยู่ในเขตอำนาจของจังหวัดก็ได้

ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขอพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจากกรมการปกครอง (ส่วนกลาง) และหรือพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในท้องที่อำเภอหรือจังหวัดก็ได้

๖. กรณีมีเหตุจำเป็นต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวนภายใน ๔๘ ชั่วโมง ต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเอง เนื่องจากมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้กรณีที่มีการจับจะต้องนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน และมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้จะต้องนำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน การควบคุมผู้ต้องหาจึงต้องควบคุมไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน ดังนั้น เมื่อกำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองเป็นพนักงานสอบสวนจึงต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองไม่อาจควบคุมผู้ต้องหาไว้ที่สถานีตำรวจได้

ความผิดอาญาตามกฎหมาย ๑๙ ฉบับ ส่วนใหญ่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี พนักงานสอบสวนมีอำนาจปล่อยชั่วคราว (ให้ประกันตัว) ได้โดยไม่มีประกันเลยก็ได้ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ วรรคสอง ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินห้าปี จะปล่อยชั่วคราว โดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

การปล่อยชั่วคราวให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้ เพื่อให้การปล่อยชั่วคราวมีมาตรฐานเดียวกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๗. กำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสามารถกันผู้ต้องหาเป็นพยานได้ แต่การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานนั้น ต้องเป็นคดีที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคนเนื่องจากไม่สามารถกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานในคดีที่มีผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียวได้ และเพิ่มกรณีพยานหลักฐานที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดีกับผู้ต้องหาทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานของสำนักงานอัยการสูงสุดตามข้อ ๗๙ แห่งระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๔๗

กำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำความเห็นโดยระบุเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขออนุญาตกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดต้องทำความเห็นเมื่อมีคำสั่งไม่ฟ้องตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงควรกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาก่อนเพื่อจะได้ไม่ต้องทำความเห็นแย้งในภายหลัง และในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรอนุญาตให้กันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานแล้ว ให้ทำหนังสือเพื่อขอความเห็นจากพนักงานอัยการก่อนที่จะพิจารณาอนุญาต และเมื่อพนักงานอัยการให้ความเห็นแล้วให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองถือปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการเพื่อให้พนักงานอัยการตรวจสอบความเห็นของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดีต่อไป เนื่องจากการกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานในชั้นของพนักงานสอบสวนนั้นต่อมาพนักงานอัยการอาจมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่กันไว้เป็นพยานได้ การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานในชั้นของพนักงานสอบสวนจึงไม่ผูกพันความเห็นของพนักงานอัยการในการทำคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานอัยการสูงสุดนอกจากนี้ในทางปฏิบัติของตำรวจจะมีการปรึกษาหารือกับพนักงานอัยการก่อนที่จะกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานด้วย

๘. ให้อำนาจพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจควบคุม ตรวจตราหรือแนะนำ เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง รองอธิบดีกรมการปกครอง ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ผู้อำนวยการสำนักงานและนิติการ กรมการปกครอง และผู้อำนวยการส่วนและหัวหน้ากลุ่มงานในสำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง มีอำนาจควบคุม ตรวจตรา หรือแนะนำ เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

ในระดับจังหวัด ให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายปกครองตั้งแต่ปลัดจังหวัดขึ้นไป มีอำนาจควบคุม ตรวจตรา หรือแนะนำ เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

กฎหมายของกต กรมกระทรวงพลังงานแล้ว ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับผู้แทนกระทรวงพลังงานชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาตั้งแต่มีข้อบังคับ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจาก กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๐ พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจจะเป็นผู้สอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมรั้วมันเชื้อเพลิงมาโดยตลอด

การพิจารณาร่างกฎหมายใดควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญานั้น ที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและความสะดวกของประชาชน ด้วยเหตุนี้ แม้วามีกฎหมายบางฉบับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ได้เป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการ และกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการ แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นผู้สอบสวนการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายดังกล่าว ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีความเกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานตามกฎหมายนั้น และพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจะต้องปฏิบัติงานร่วมกัน จึงกำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจสอบสวนความผิดตามกฎหมายอาญาดังกล่าว

๒. กฎกระทรวงนี้ไม่ได้กำหนดกรณีมีปัญหาโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่สอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองกับฝ่ายตำรวจไว้ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า กรณีที่มีปัญหาว่าพนักงานสอบสวนฝ่ายใดจะเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ โดยในจังหวัดเดียวกันให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจชี้ขาด ถ้าในระหว่างหลายจังหวัดให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาด เนื่องจาก มาตรา ๒๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้บัญญัติหลักการดังกล่าวไว้แล้ว

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัด สามารถมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัด เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนได้เฉพาะการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทตามกฎหมายนี้เท่านั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน ข้อ ๑๒.๔ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัดจะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนคดี ได้ในฐานะผู้รักษาราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น เพราะข้อบังคับดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้มอบหมายได้